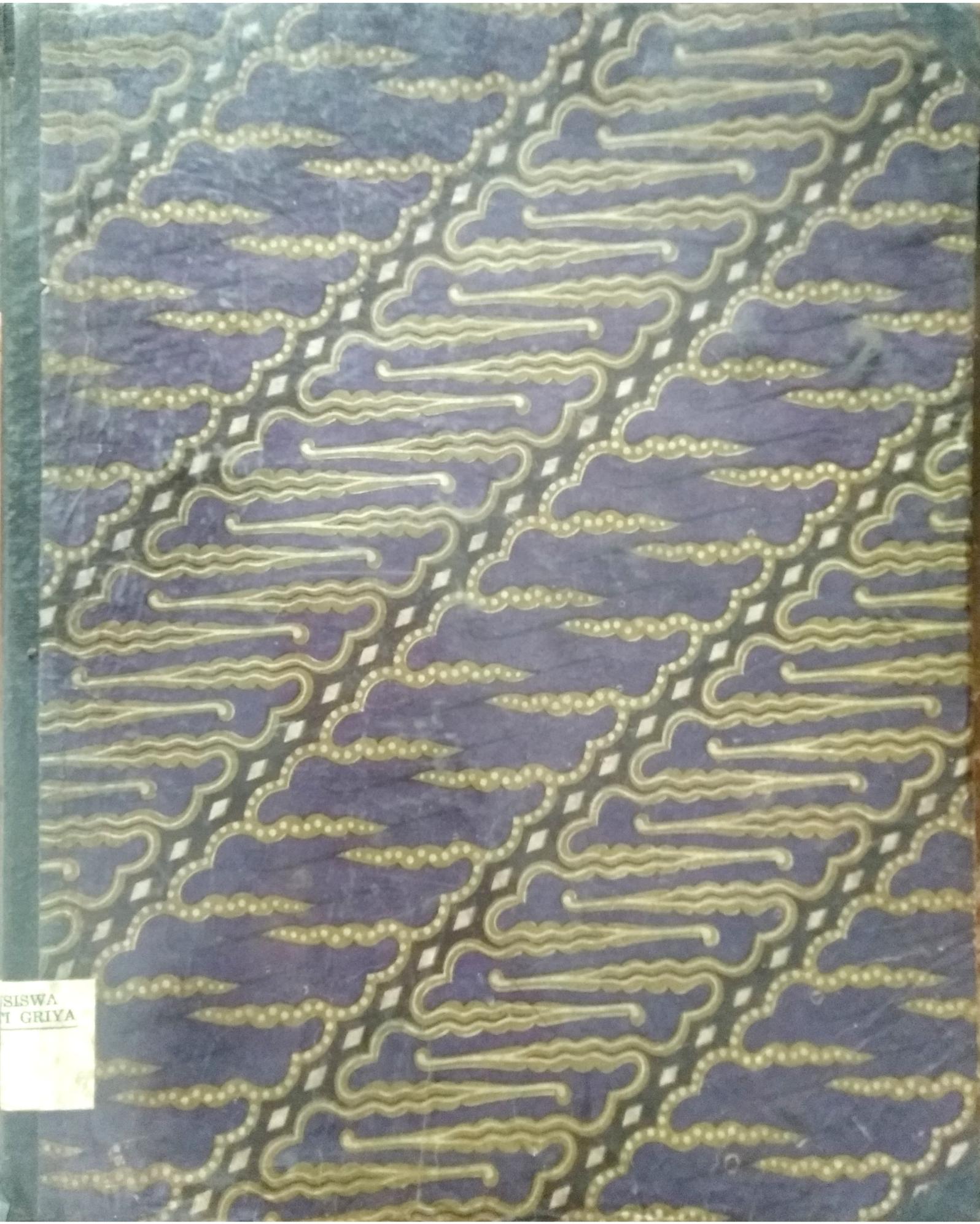

SISWA
TI GRIYA

Eerste Levensjaren

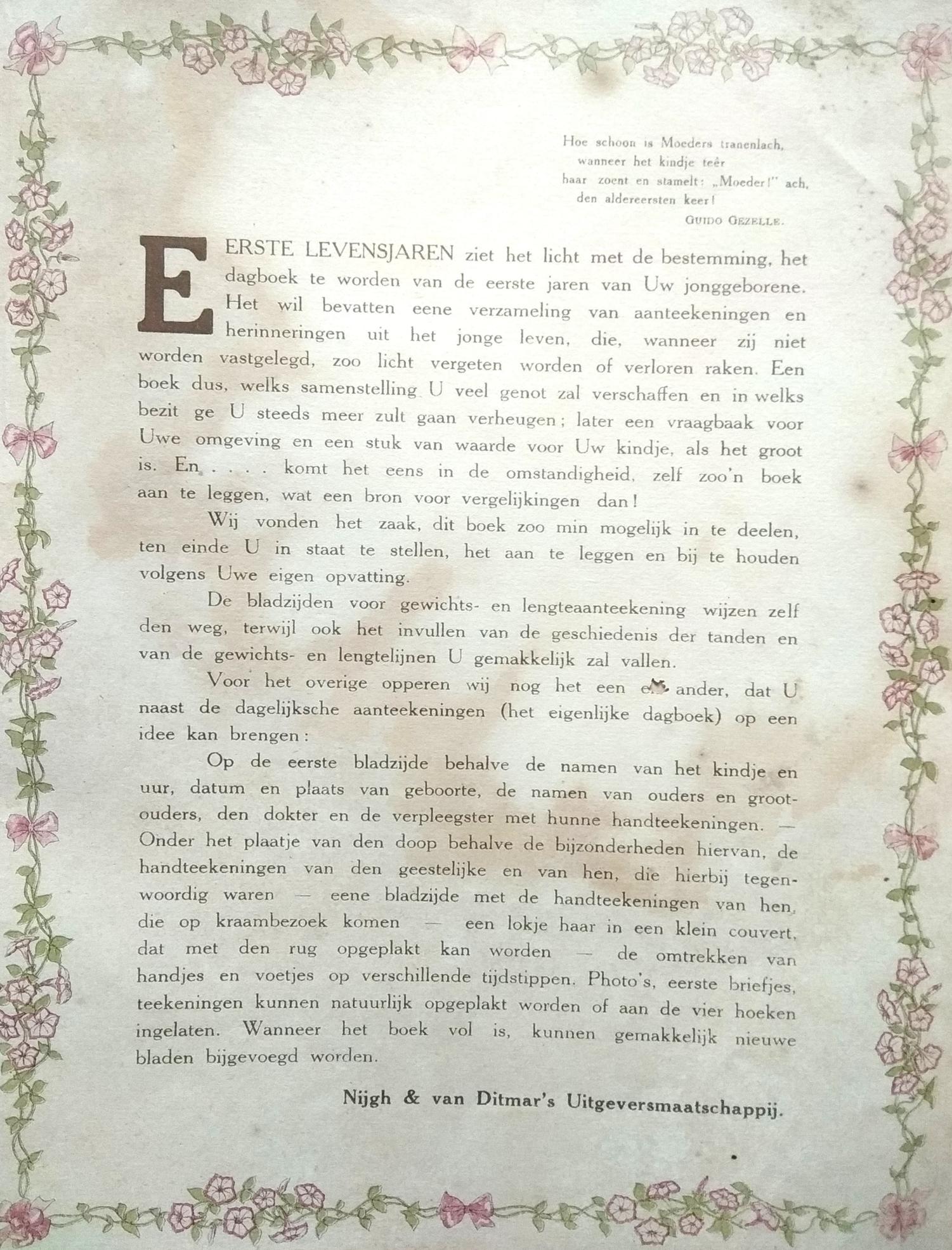
Rotterdam
Nijgh & van Ditmar's Uitgevers Maatschappij

Eerste Levensjaren

met teekeningen van
Henriette Willebeek le Mair

Rotterdam,
Nijgh & van Ditmar's Uitgevers Maatschappij.

Hoe schoon is Moeders tranenlach,
wanneer het kindje teér
haar zoent en stamelt: „Moeder!” ach,
den aldereersten keer!

GUIDO GEZELLE.

EERSTE LEVENSJAREN ziet het licht met de bestemming, het dagboek te worden van de eerste jaren van Uw jonggeborene. Het wil bevatten eene verzameling van aantekeningen en herinneringen uit het jonge leven, die, wanneer zij niet worden vastgelegd, zoo licht vergeten worden of verloren raken. Een boek dus, welks samenstelling U veel genot zal verschaffen en in welks bezit ge U steeds meer zult gaan verheugen; later een vraagbaak voor Uwe omgeving en een stuk van waarde voor Uw kindje, als het groot is. En . . . . komt het eens in de omstandigheid, zelf zoo'n boek aan te leggen, wat een bron voor vergelijkingen dan!

Wij vonden het zaak, dit boek zoo min mogelijk in te deelen, ten einde U in staat te stellen, het aan te leggen en bij te houden volgens Uwe eigen opvatting.

De bladzijden voor gewichts- en lengteaantekening wijzen zelf den weg, terwijl ook het invullen van de geschiedenis der tanden en van de gewichts- en lengtelijnen U gemakkelijk zal vallen.

Voor het overige opperen wij nog het een en ander, dat U naast de dagelijksche aantekeningen (het eigenlijke dagboek) op een idee kan brengen:

Op de eerste bladzijde behalve de namen van het kindje en uur, datum en plaats van geboorte, de namen van ouders en grootouders, den dokter en de verpleegster met hunne handteekeningen. — Onder het plaatje van den doop behalve de bijzonderheden hiervan, de handteekeningen van den geestelijke en van hen, die hierbij tegenwoordig waren — eene bladzijde met de handteekeningen van hen, die op kraambezoek komen — een lokje haar in een klein couvert, dat met den rug opgeplakt kan worden — de omtrekken van handjes en voetjes op verschillende tijdstippen. Photo's, eerste briefjes, teekeningen kunnen natuurlijk opgeplakt worden of aan de vier hoeken ingelaten. Wanneer het boek vol is, kunnen gemakkelijk nieuwe bladen bijgevoegd worden.

Nijgh & van Ditmar's Uitgeversmaatschappij.

En goed einde kroont het werk.

Er is geen sproediger vergeten leed dat van een kraamvrouw.

Voorspoedig geboren :

MUSEUM TAN DEMANTARA	R	Liefing geb. Schram z. — sen geb. Smolders z. — J. H. Viane d. — C. M. W. Stappe z. — M. W. Hep geb. Le Gran geb. v. d. Laan z. — P. v. d. De Wilde d. — A. D. Spoor
-------------------------	----------	---

dochter van

R. M. en R. A. Suryaningrat.

i-Gravenhage

Dinsdag Nluwon

12 Sjawal, Djemawal 1895

Regentesselaan 166

24 Augustus 1915.

Skriftnaar

Uw pas begonnen kinderleed
is als een onthutende plan
Slechts de uiterste zorgen
kunnen tot een krachtige
ontwikkeling leiden.

Lr: M. Hendriks.

Per aspera ad astra.

van 24. August 1916.

M. Wolvenhart

Als zy de ster zagen verheugden se zich met
grootte vreugde.

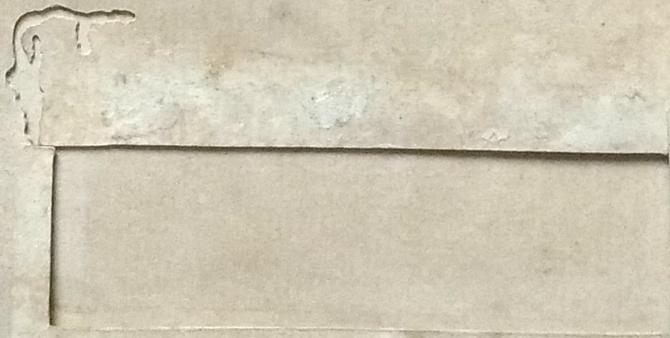
En in het huisgekomen zijnde vonden zy het
kinderken, en medervallende hebben zy het aange-
van dien stonde aan verzeldten se het op zyn weg.

15 Februari 1916.

Ge. H. van Jaars

Waar is de vader van het kind?
Waar is de moeder van het kind?
Waar is de vader van het kind?
Waar is de moeder van het kind?

M. Wolvenhart

MUSEUM TAMANISWA
DEMANTARA KIRTI GRIYA

R

BURGERLIJKE STAND

's-Gravenhage, 25 Augustus.
BEVALLEN: A. Thijssen geb. v. Ham, z.
 — Ch. Oosterveer geb. Jongejan d. — M.
 Rob geb. Pronk d. — E. Boekbinder geb.
 Fresco z. — S. Survaningrat geb. Sasra-
ningrat d. — J. C. Taanman geb. Simons z.
 — H. P. v. d. Poel geb. Knellissen z. — S. F.
 Liefing geb. Schram z. — C. M. Thomas-
 sen geb. Smolders z. — J. H. Rutgers geb.
 Viane d. — C. M. W. Stappers geb. Barrièl
 z. — M. W. Hep geb. Le Grand z. — M. Ton
 geb. v. d. Laan z. — P. v. d. Houwen geb.
 De Wilde d. — A. D. Spoor geb. Rossel d.
 — C. Wieser geb. De Jong d. — W. H.
 Bersma geb. v. Leeuwen d. — J. P. J. Muij-
 den geb. Alsem z. — T. Hazebroek geb. v. d.
 Kwast z. — W. A. Scheltema geb. De Vries
 d. — A. C. M. de Zeeuw, geb. v. d. Ven z.

Aangegeven door den vader, den 25-8-15
Getuigen: 1 D. E. F. C. Douma, Dekker,
2 R. M. A. ...

Bovenkaak.

Gekomen:	Normale tijd:		Normale tijd:	Gekomen:
	6-8 maanden.		6-8 maanden.	
	8-10 maanden.		8-10 maanden.	
	18-24 maanden.		18-24 maanden.	Laatste hoektand 18-8-17
1	12-18 maanden.		12-18 maanden.	
	24-30 maanden.		24-30 maanden.	

	24-30 maanden.		24-30 maanden.	
	12-18 maanden.		12-18 maanden.	
versch. kies 12-12-16	18-24 maanden.		18-24 maanden.	
	8-10 maanden.		8-10 maanden.	
12-6-16	6-8 maanden.		6-8 maanden.	

Onderkaak.

De nummers geven de volgorde aan,
waarin de tanden gewoonlijk komen.

Regentssalaan 166.
Den Haag.
(Photogr. A. Leedgat.)

Aanteekening van het Gewicht.

Bij de geboorte **2.440 KG.**

na 1 week 2.315 "

" 2 weken 2.270 "

" ^{2 1/2} 3 " 2.320 "

" 4 " 2.350 "

" 5 " 2.450 "

" 6 " 2.610 "

" 7 " 2.780 "

" 8 " 2.840 "

" 9 " 2.960 "

" 10 " 3.090 "

" 11 " 3.240 "

" 12 " 3.330 "

" 13 " 3.400 "

" 14 " 3.510 "

" 15 " 3.650 "

" 16 " 3.670 "

" 17 " 3.670 "

" 18 " 3.700 "

" 19 " 3.800 "

" 20 " 3.970 "

" 21 " 4.100 "

" 22 " 4.280 "

" 23 " 4.270 "

" 24 " 4.370 "

" 25 " 4.480 "

" 26 " 4.360 "

na 27 weken 4.420 ²/₃ G.

" 28 " 4.500 "

" 29 " 4.500 "

" 30 " 4.520 "

" 31 " 4.630 "

" 32 " 4.680 "

" 33 " 4.830 " Verkoede !

" 34 " 4.820 "

" 35 " 4.770 " Horst !

" 36 " 4.710 "

" 37 " 4.870 "

" 38 " 5.080 "

" 39 " 5.210 "

" 40 " 5.350 "

" 41 " 5.450 " pap (maïena)

" 42 " 5.550 "

" 43 " 5.630 "

" 44 " 5.680 "

" 45 " 5.700 "

" 46 " 5.830 "

" 47 " 5.930 "

" 48 " 6.100 "

" 49 " 6.060 "

" 50 " 6.170 "

" 51 " 6.260 "

" 52 " 6.300 "

Moeder ziek !

Na ontl. !

grote, snelle
maïten.

Vervolg aanteekeninge op gewicht.

Asti (na aftrek v. gew. des tekentjes)

Moed, zekker

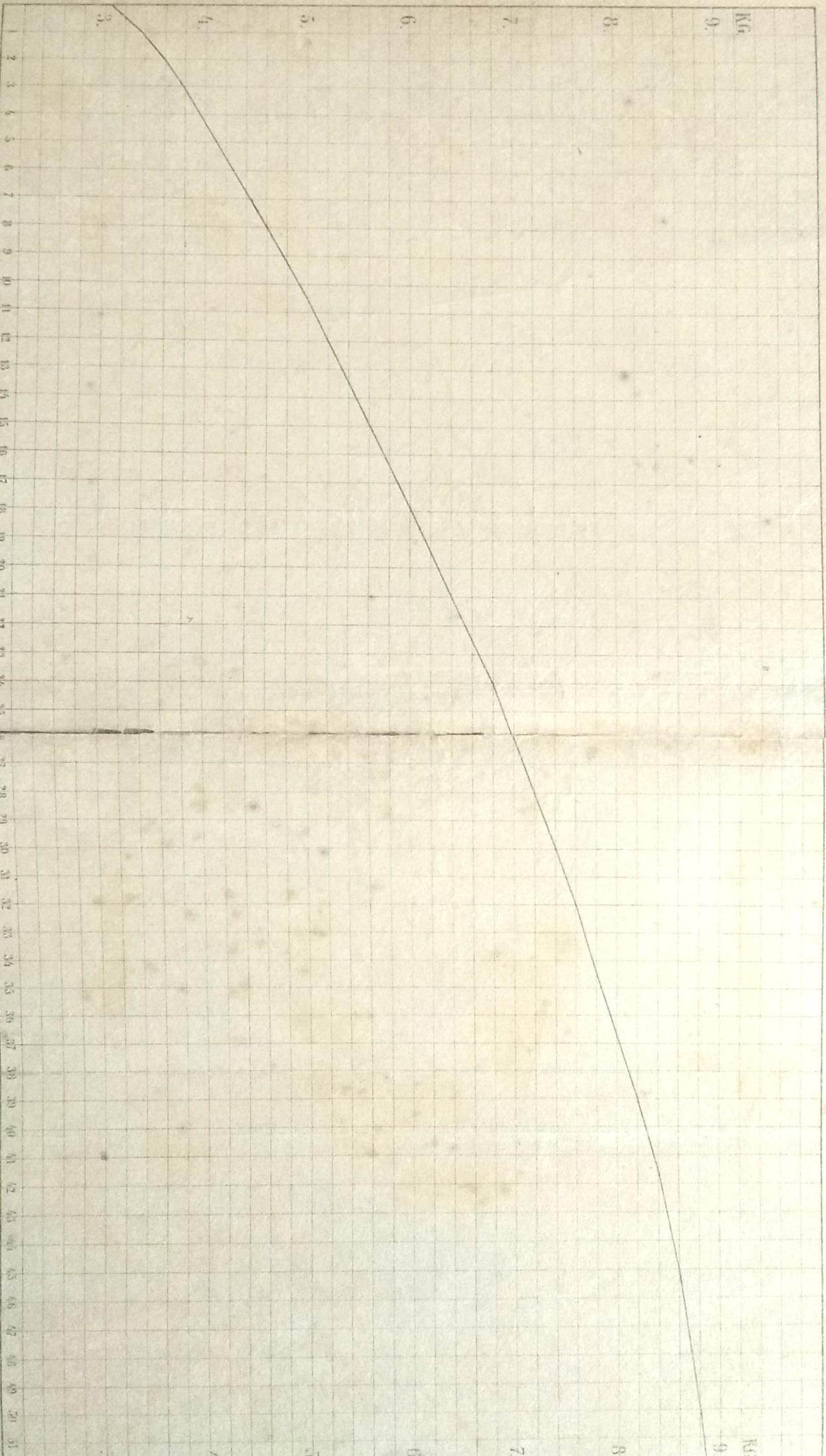
26/9 Na 13 maanden 6,630 Kg. ----- 44,600 Kg.

22/10 " 14 " 7,025 " ..... 40,700 "

26/11 " 15 " 7,630 " ----- 44,000 "

23/17 Na 26 maanden

Genwichts-Lijn.

De gewichtslijn is de normale gewichtslijn, ter vergelyking kan men de werkelijke gewichtslijn in een ander kleur aangeteek.

Er is meer smart dan vreugde geven,
Maar smart wordt vergeten
En vreugde blijft leven.

26 April 1919

J. Rastinia

Wees steeds kinderlijk, maar niet kinder-
achtig;
Wees steeds blijmoedig, maar niet uitgelaten.
En wees bovenal Vrouw!

26 April 1919

Joes Sawarno.

Asti,

Diharap Toean, toemoer pandjang, re-
xeki moerah, amal ibadah bertambah-tom-
bah. Kebojikan orang Toea Toean, seatoe
kebojikan jang ta' lakang de' ponéh, ta'
lapoela' de' bejan.

Hoag 26 April 1919

J. Rasad.

Hias.
Sjmitin.

Handwritten text in a non-Latin script, likely Indonesian or Malay, consisting of several lines of cursive writing.

Geluk

Een kind, in 's vaders strijd en ballingschap geboren
 voor het geloof in de toekomst van zijn land,
 waarbij diens lot door moeders ziele
 zoo stille en trouwe is gedeeld,
 draagt in zich om de kiem van onverdulde trouw
 en ware oprechte liefde.

(Vrij naar de wetten der erfelijkheid) Soerjopoetro
 24 Aug. 1915

Gij, kleine ziel, die u neemde steken
 uw intrede doet in deze wereld, weest gij
 een symbool van hen, die vroeg reeds
 hun blik willen verruimen door zoveel
 uhoors van uit en thuis.

Soedarto
 27/8 15.

Moge Geluk slechts Uw deel zijn, Wandanari!

Sarengat
 25/ '15.

Handwritten text in a non-Latin script, likely Indonesian or Malay, continuing the previous block.

God welke daden het Lot u moog roepen,
gij zult den naam Hoi peete waardig zijn.
Kang rami rami rantis
Kang malang malang poetsang.

27. 8. 75.

J. Delacour.

Heb lief Loovent ge kunt, want liefde alleen
Lat u loven leeren begrijpen - Sonder liefde
Lat het loven arm Lijve brode de vervulling
van u te tangwenselste. Liefde alleen is het
hele loven.

D. de Kroeg -
verkoop

27. 8. 15

Ik hoop dat het haagse Scheep
aan het kindje dat ik hier naar
kunt in haar wiegje zie liggen,
na afgevoerd te zijn het vromd,
steeds zal zijn, Wans' te blijven.

Van Haag
28. 8. 15.

J. J. Intheloo

Justus L. Prutz, Grouwenhagen 2 Sept.
1915.

Moge gij nu vinden den Weg, de Waarkind
en het Leven, wandansari!

Wlodimierz

Aan de kleine Wandansari!

Ghet gemaect, dat sich aan een edel werk
mijdt, wordt zelf veredeld!

E. M. Schansman

13 Sept. 1915.

Im Glück wie im Unglück bleiben grosse
Charaktere sich gleich; roth ist die Sonne
beim Aufgang, roth auch beim Untergang.

(Aus dem Sanskrit)

Gondowito.

Kalau ada saunaw diladang
Bawa kami mensempang mandi
Kalau ada reman ke pandjang
Harapkae kita berlemoe lagi

Jahlon

Moge het later blijken, dat gij ge-
smeden zijt uit het hout, waaraan
uw peet en Jeanne d'arc zelf worden
gemaakt.

H. Harcourt

Kleine Asti, Moge het leven goed voor u zijn, en
ge naast het land uwer ouders "het prachtig Insalinde,
dat zich daar slingert om den evenaar als een gordel
van smaragd" ook "Holland" leere waardeeren, waar
veelen uw kleine brune verschijning met liefde volgen.

Den Haag
2d juli 1916.

M. Douwes Dekker
Scheepel.
(d. i. de Weduwe van Multatuli)

Baby had a heap of gold and pearls,
yet she came like a beggar on this earth.
It is not for nothing she came in
such a disguise.

This dear little mendicant pretends
to be utterly helpless, so that she may
beg for Mother's wealth of love.

Jappie (The account
-Koo-)

Haag
4 Aug. '16

A. Kandonu

Heel veel geluk bij u begewenscht, lieve Asti.

Haag, 2/5 - '19.

A. M. Kandonu.

Van harte hoop ik dat het
liefste kindje van Love, Asti
altijd geluk en vreugde in
haar leven moge hebben.

Juliet van Duuren
Scheveningen
Augustus 7. 1916.

Alas! may'st thou ever be what now thou art
How unbecome the promise of thy spring!

Byron. To Fanny.

Kleine Asti moge voor haar Tante van Duuren altijd weg
en zij nu voor haar is en nimmer de heerlijkste belofte
stellen van haar zinnige lichte!

Dus Haag 13 Aug. 1916.

J. J. M. Klok

Den Haag, 7 maart 1919.

Lieve Asti.

Geboren in het land, van twee ouders als
"uitgewekenen", als "bannelingen" een klein zes jaren
een hard, een wreed bestaan hebben geleid, hoop
ik, dat zij later een "vriendin" van datzelfde
land zullen kunnen worden.

G. J. Vermeer.

S. Gravenhage 27 April 1919

Lieve kleine Asti!

Wanneer ge onder geworden in dit boek bladeren
zult, moet een gevoel van trots bij U wakker
worden, van trots op Uw brave ouders, die zich
hier in het Westen zoo vele vrienden en vriendinnen
wisten te verwerven. Het was toch de oprechte
sympathie voor hen, die zich in dit boek nitten.
Wordt hen waardig, lieve Asti. Noblesse oblige!
Ja hoop U later in Zonneland nog ditwijls
te ontmoeten, ik hoop U te zien opgroeien tot
eene fiere dochter van Indonesië!

Gronsvort.

Lieve kleine Asti

Deer zucht van uit de verte
Een stemme in mijn oor.
Welluidend als een orgel
En scheelend voor 't gehoor
Het is een stem der vriendschap
Ik ken haar zoet geluid.
Zij dringt my tot in 't harte.
En wordt daar niet gestuit
En als ge dan in vriendschap
Hier op dit blad gesiet
Denk dan aan mijn oprechtheid
En daer verget mij niet

Ter herinnering
aan
's Gravenhage 22 Mei
A. Kleinsmede 1919.

Lieve Asti,

Leve hereden saam te leven,
Het wat God u heeft gegeven!
Dwaal en ondankbre menschen
Loeken hun geluk in wenschen.
Jenering, 16 Mei 1920.

Onna Keopijng

Handwritten text in Dutch, likely a signature or official note, written in cursive. The text is partially obscured by a decorative border and appears to be a signature followed by a date: "4/6.17".

SOEWARDI.

(Officieel). Bij besluit van 17 Augustus heeft de gouverneur-generaal van Ned-Indië ingetrokken de beschikking, waarbij aan Raden Mas Soewardi Soerianingrat in het belang der openbare rust en orde het eiland Banka tot verblijf is aangewezen.

Lieve Aste.

Dat de zon van Afschuldik te bestalen
In geen donkeri waken, Uw levenspaad verduisteren.

J. M. Meijer
3 Aug 1917.

Des hebens Mische leert ons allein des hebens Güter
Schätzen. (Goethe)

Jaak Meijer

Jo Meijer.
3 Aug 1917.

Lieve Aste

Moge uw leven vol vreugde zijn.

den Haag 15 Aug. 17.

P. V. T. A. M.

s-Flags. 4 Nov. 78

Lieve kleine Asti,

Die nooit meer aan zijn moeder denkt
 die nooit meer doorn't haar stem te hooren,
 Die heeft zijn beste Gids verloren--
 En d'Engel. zijner jeugd, die hem ten
 hemel wenkt.--

Wlara van Leers.

na herinnering aan
 deze prettige tijd.

(Van Vate)

a.

Das Leben ist ein Kampf!
Siege!!!

Feggy Kloppers-Moll
2 Nov. 1915.

En hartelyke heilwensch van
Zuster van der Gou Nelscher
6 Nov. 1915

De beste wenschen voor
Wandaubari van

Zuster Verniers vd Boef.
6 Nov. 1915.

Post nubila, Phoebus!

A. L. Grendel 31 Dec '15

Dat uw weg spoedig beskene
worde door een warmer zonne
dan Europa u biedt.

U Grendel 31/12 '15
Mijn beste menschen say ik hierby
A. L. Grendel
31/12 - '15

Moge dit kind uit een nobel Javaansch
gehoort, geboren in Nederland, in een tijd
van strijd en verovering, als vrouw de kracht
en den wil hebben tot welke streven, als in
"Bardi Oetomo" zoo kunnachtig is uitgedaakt,
en aldus haar bevoend geboort-erbena,
haar volke ten zegen zijn.

2-1-16

G. A. J. F. H. H. H.

N. Haren
Oprijder

Gravin op in Voorpost en Gelute,
aan de een vrandig linnis veld ja
deed en sticht men voor een
rechten van den Javanen.

L. A. V. R.

23-1-16.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
In naam van Allah, de Barmhartige, de Barmhartige,
de Barmhartige, de Barmhartige, de Barmhartige,
de Barmhartige, de Barmhartige, de Barmhartige,
de Barmhartige, de Barmhartige, de Barmhartige.

Handwritten signature or name in Arabic script.

53
I Eranthage 14 Juli 1916.

A. Lamm

Ich habe die Ehre Ihnen
zu schreiben, dass ich
die von Ihnen bestellte
Menge an Waren
am 14. Juli 1916
an Sie abgeliefert habe.
Für die weitere
Lieferung bitte ich
Ihre Bestellung zu
warten.

Sehr
E. Lamm

Alisa Sartawo Klein.

22. Oct 1916.

Paarsche prechten

Handwritten text in Indonesian script, likely a religious or moral instruction. The text is written in a cursive style and includes the name "Pertjaja dan Berani." at the bottom.

Handwritten text in Indonesian script, including the date "1916" and a signature.

Lief, klein Asti! Gij zijt geboren in Nederland,
maar zij blijft een Javaansche, een telg van een volk
dat hunkert naar rijkheid! Nuwe vader, de banneling, heeft
gebrach voor zijn daden, maar die heeft zijn schoone Asti,
ze behoeft er niet om te blozen dat ze zijt een dochter
van een "uitgewekene".

Handwritten signature.

Op Zaterdag 4.6.17

Lieve Asti,

Heden den 21^{en} Februari 1919 heeft ten
huize van je ouders Fahrenheitstr. 478 te Graven-
hage een slametan plaats bij gelegenheid van
de promotie van je oom Gondowinoto tot doctor
juris. Je oom is de eerste Javaan, die meester in de
rechten is. Maar deze slametan heeft meteen plaats
ter ere van je oom Noto dimingrat, die ook als
eerste Javaan den 5^{den} Februari 1919 civiel ingenieur
is geworden. Slaap nu gerust in gezondheid
van je zelve en in gezondheid van je beide gelukkige
ooms.

te Gravenhage 21 Febr. 1919

Mr. Gondowinoto.
A. G. Noto Soerato.

Soerjo Poetro

R. N. N. N.

W. W. W.

Noto Soeroto.

Soerjo dimingrat

Soelactisch

Soerjo Soeroto

Soerjo dimingrat

Soerjo dimingrat

59
Lieve Asti,

Wees een kommetje voor anderen,
dan zal ook voor jou steeds de zon
schijnen.

den Haag 13 Mei '19 — Arnie Laversman
R. W. Laversman

Mere Asti

Je vader en moeder leerden
mij kennen als roekers naar
waarheid en licht —

We hebben hen daarom
lief gekregen en 't heilijk
opzonden beiden onder
onze vrienden te mogen
rekenen —

Met veel liefs en
steekte voor allen
Ditte en Chris kebau

Oenning, 25 Juli 1874

Mijn kleine Bete,

Al jaren geleden, bij je geboorte, hebben je ouders mij gevraagd, iets te schrijven in het dagboek van je eerste kindertijd. Ik zeide te willen, overdenken wat ik zou schrijven. - Nagedoet heb ik, maar het schrijven is steeds opniets uitgesteld. Vandaag schrijf ik neer dezelfde gedachte, die ik bij je geboorte aan je heb gezegd. De woorden zijn zulke als ik in dit oogenblik kan vinden, de gedachte, zijn juist die van jaren geleden, zij zijn mij sindsdien, niet meer ontgaan.

Zij zijn mijn heilwensch voor jou op je reis over aarde, mijn heilwensch ook op je levensweg; zij leiden:

Three dingen schijnen mij vereenigd begeerenswaardig in het leven; met heel mijn wenschen wensch ik deze dingen tot je deel. Zij schijnen mij bezit dat nimmer arm doet zijn, dat altou gloeit doet met volle handen, een wezen is waartoe, niets vijandigs stand kan houden, - ik weet: zij heerschen over dood en eeuwigheid. De dingen die ik meen zijn Liefde en Kraacht.

Het is zoo schoon om liefde te ontvangen. Maar dubbel schoon is, liefde in je zelf te hebben, de liefde tot het Schone, 't werkelijke van alles wat geschapen is, de liefde tot den mensch, en die, de liefde tot een ding, de onverwachte liefde tot een ideaal. - Het licht is groot. Liefde is eich zelf vied Kraacht. Maar met het tweede ding bedoelde ik Kraacht van Miel, die, door de diepste juist geleid, van schone idealen, werkelijkheden, maakt.

Kanneer je aan mijn woorden truyfels, moet je meen dat het woorden zijn, niet meer, zie dan wat kraacht en liefde derden is, tot leven, van je ouders. Zij

hebben leed en smaad met laelend oog gedragen; de
liefde tot een zuiver ideaal en tot elkander, de kracht
die ieder voor hem hoop vernieuwde en geloof, de liefde
die hem kraent steeds weer opnieuw verjongde, de kracht
die telkens weer hem liefde uit deed vloeiën, dees beide
hebben hem gestuwd tot nobele daden, gedragen over 's levens
wrede kantigheden.

Hun groote liefde zal je stellig onderriden,
en moge tot je heil hem kraent voort van het ijdelen,
wanneer het geldt je eerste schreden juist te richten.

Veel jaren zal het duren, eer je al kunt vatten,
wat in dit boek geschreven staat. Maar ieder volgend
jaar zal toch je kleine hoofd iets meer hiervan begrijpen,
en niet heel lang meer zal het duren, eer je dit heel
duidelijk zult verstaan; heb liefde voor je ouders, volg
hun voorbeeld.

Je
Aanklopper.

Je Aanklopper

Stalst

Ratdumontse

Lieve Kleine Addie!

Spoedig zult ge ons voor goed verlaten en zullen wij geen invloed meer kunnen oefenen op deze geestelijke en lichamentijke afvoeding. Jij bent nu nog heel jong en hebt nog geen begrip van goed en kwaad, dit komt later, gelijken tred houdend met je materiele groei, zal ook geleidelijk weeg dit begrip bij je levenswijze, ook jij hebt voor een groot gedeelte je eigen lot zelf in handen. Wanneer je dan ook eenmaal de herfst voor je leven zult hebben bereikt, dan is het onze wensche dat de gedachte in onderstaande dichtregels uitgedrukt geheel op jou van toepassing mag zijn.

Die aan het rijk en schoon verleden
Kan denken zonder zelfverwijt;
Die met de bloemen heeft vertreden,
Die ook in het zonlicht heeft verblijft,
Schoon hij, omdat hem het dierlijk heden
Ontneemt en roeft vaak tranen stort, -
Waar is d'herinnering 't lievelijk eden
Waaruit hij niet verdriven wordt.

J. Gramhage 18 Mei 1919

W. Kleinmiede

W. Kleinmiede - van Mastbergen.

63
9 Mei 1919 werd Asti ziek.
24 " " zou 't vertrek naar Indië per
s.s. „Rindjani“ worden aanvaard.
24 Mei 1919 werd Asti in 't Gemeenteljk
ziekenhuis opgenomen.

SOEWARDI'S THUISREIS UITGESTELD.

Naar wij vernemen heeft een van de kinde-
ren van Soewardi typhus gekregen. Dientenge-
volge heeft hij zijn vertrek, dat op Zaterdag
was bepaald, moeten uitstellen. Hij kan nu
wegens plaatsgebrek op de booten niet voor
September vertrekken. (Volk)

6 Juli Asti het ziekenhuis verlaten
W: Augustij -

Lieve kleine Asti

Er maak veel leed geleden zijn,
Er maak veel strijd gestreden zijn
Er veel gebeds gebeden zijn
Wil 't einde van alles veld zijn.

W: W. L. Kermant.

Hoofdverpleegster
Gen: ziekenhuis
de Haag.

Dat gelieve dochter de moeder te verhooren in hare
tandees door het lede magge vöge Jan Koperdag

Handwritten notes in the top left corner, possibly including a date or reference number.

Handwritten text at the top center, likely a title or header.

Main body of handwritten text, appearing to be a list or detailed notes, written in a cursive script.

Small handwritten notes or a signature at the bottom left corner.

Eerste Levensjaren

Rotterdam,
Nijgh & van Ditmar's Uitgevers Maatschappij.

Eerste Levensjaren

met teekeningen van
Henriette Willebeek le Mair

Rotterdam,
Nijgh & van Ditmar's Uitgevers Maatschappij.

GEBOREN:

R. M. SOEBROTO ARIO-MATARAM,

ZOON VAN

S. EN TINA SURYA NINGRAT.

's-GRAVENHAGE, 5 JUNI 1917.

FAHRENHEITSTRAAT 473.

Lach, mijn kind, lach toe, lach uit.
Weet: heilig werd de lach gesproken!
Strijd voor recht, versmaad den buit,
En lach, werd jou de laus gebroken.

Lach, mijn kind, is 's ghesto genoot.
All' wijsheid moet voor 'n lach verstillen.
En plet je 't lot of 't leven dood,
Zoo lach dan, - om hem krachtoverspilleu!

Dr. Douwes Dekker

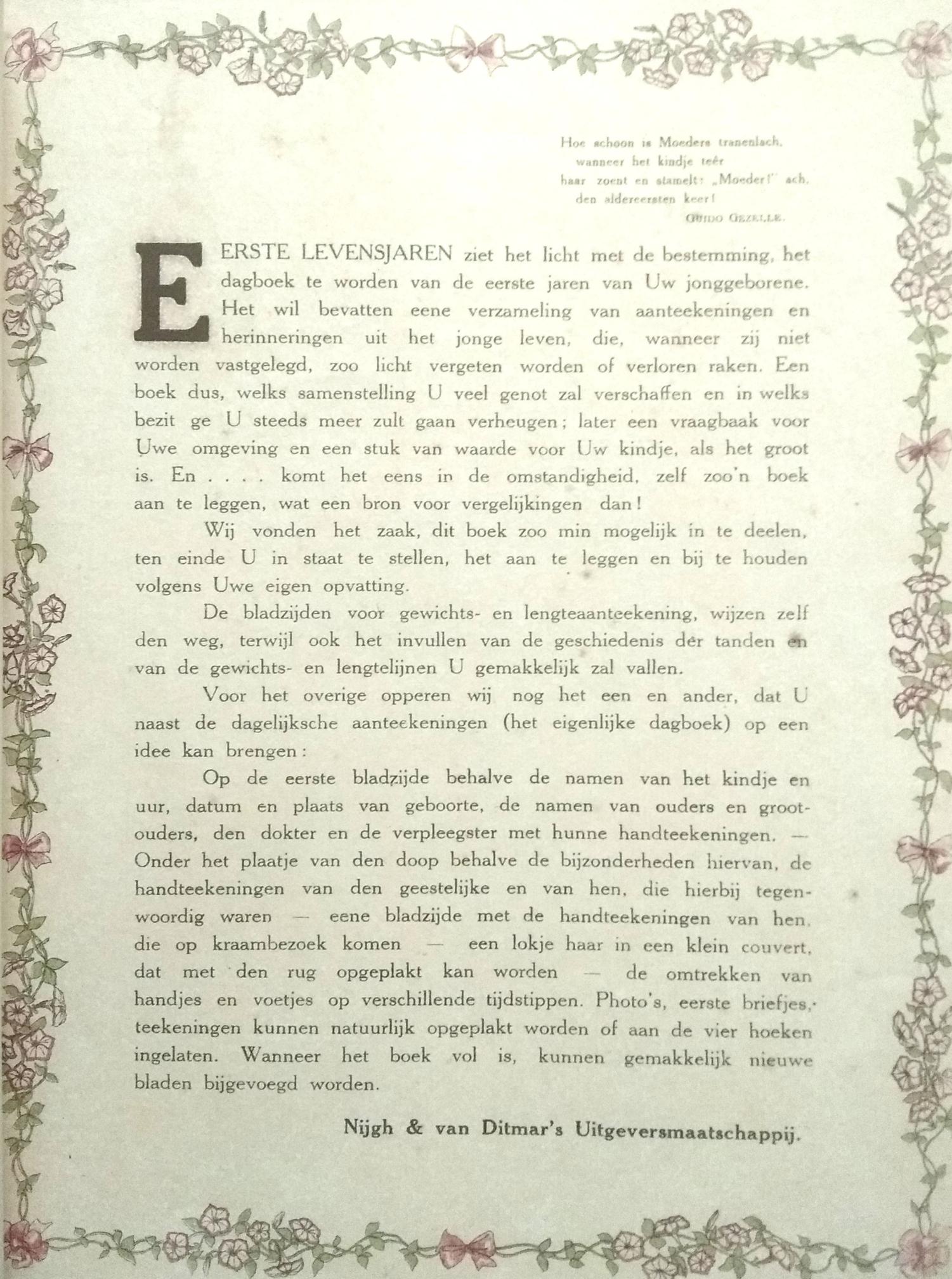
Singapore, Juni 1918.

Burgerlijke Stand

's-Gravenhage, 7 Juni.

BEVALLEN: N. de Jongh geb. Blik, z. — F. Hijmans geb. De Sterke, z. — C. M. Schrier geb. v. Loon z. — M. W. T. Vogel geb. Nihot z. — J. Kemme geb. Koppers z. — A. Janse geb. Rikaart d. — C. C. v. Nieuwenburg geb. v. d. Dop z. — A. H. J. Bosch geb. Rens d. — M. J. Ophuijsen geb. De Nijs, z. — E. A. v. d. Kleij geb. v. Leeuwen, z. — J. H. Weijnvoord geb. Wissenburgh, d. — F. M. A. J. Ranke geb. v. d. Donk d. — L. C. Nicolaas geb. Nieuwenburg z. — J. P. Groenendijk geb. Fokke, d. — A. van Mastrigt geb. Lindeloo d. — M. W. Mage geb. Jansen d. — A. Brouwer geb. Stapel d. — A. M. Roels geb. Visser z. — S. Suryaningrat geb. Sasraningrat z.

Hoe schoon is Moeders tranenlach,
wanneer het kindje teér
haar zoent en stamelt: „Moeder!” ach,
den alderersten keer!

GHIDO GEZELLE.

EERSTE LEVENSJAREN ziet het licht met de bestemming, het dagboek te worden van de eerste jaren van Uw jonggeborene. Het wil bevatten eene verzameling van aantekeningen en herinneringen uit het jonge leven, die, wanneer zij niet worden vastgelegd, zoo licht vergeten worden of verloren raken. Een boek dus, welks samenstelling U veel genot zal verschaffen en in welks bezit ge U steeds meer zult gaan verheugen; later een vraagbaak voor Uwe omgeving en een stuk van waarde voor Uw kindje, als het groot is. En . . . . komt het eens in de omstandigheid, zelf zoo'n boek aan te leggen, wat een bron voor vergelijkingen dan!

Wij vonden het zaak, dit boek zoo min mogelijk in te deelen, ten einde U in staat te stellen, het aan te leggen en bij te houden volgens Uwe eigen opvatting.

De bladzijden voor gewichts- en lengteaantekening, wijzen zelf den weg, terwijl ook het invullen van de geschiedenis der tanden en van de gewichts- en lengtelijnen U gemakkelijk zal vallen.

Voor het overige opperen wij nog het een en ander, dat U naast de dagelijksche aantekeningen (het eigenlijke dagboek) op een idee kan brengen:

Op de eerste bladzijde behalve de namen van het kindje en uur, datum en plaats van geboorte, de namen van ouders en grootouders, den dokter en de verpleegster met hunne handteekeningen. — Onder het plaatje van den doop behalve de bijzonderheden hiervan, de handteekeningen van den geestelijke en van hen, die hierbij tegenwoordig waren — eene bladzijde met de handteekeningen van hen, die op kraambezoek komen — een lokje haar in een klein couvert, dat met den rug opgeplakt kan worden — de omtrekken van handjes en voetjes op verschillende tijdstippen. Photo's, eerste briefjes, teekeningen kunnen natuurlijk opgeplakt worden of aan de vier hoeken ingelaten. Wanneer het boek vol is, kunnen gemakkelijk nieuwe bladen bijgevoegd worden.

Nijgh & van Ditmar's Uitgeversmaatschappij.

Bovenkaak.

Gekomen:	Normale tijd:		Normale tijd:	Gekomen:
	6 8 maanden.		6 8 maanden.	
	8 10 maanden.		8 10 maanden.	
	18 24 maanden.	4	18 24 maanden.	
	12 18 maanden.	2	12 18 maanden.	
	24 30 maanden.	2	24 30 maanden.	
		6		
		5		
		7		
		Snytanden		
		Hoektand		
		1 ^e Kies		
		2 ^e Kies		
	24 30 maanden.		24 30 maanden.	
	12 18 maanden.	7	12 18 maanden.	
	18 24 maanden.	5	18 24 maanden.	
	8 10 maanden.	6	8 10 maanden.	
	6 8 maanden.	3	6 8 maanden.	
		1		
		1		
		3		
		2 ^e Kies		
		1 ^e Kies		
		Hoektand		
		Snytanden		

Onderkaak.

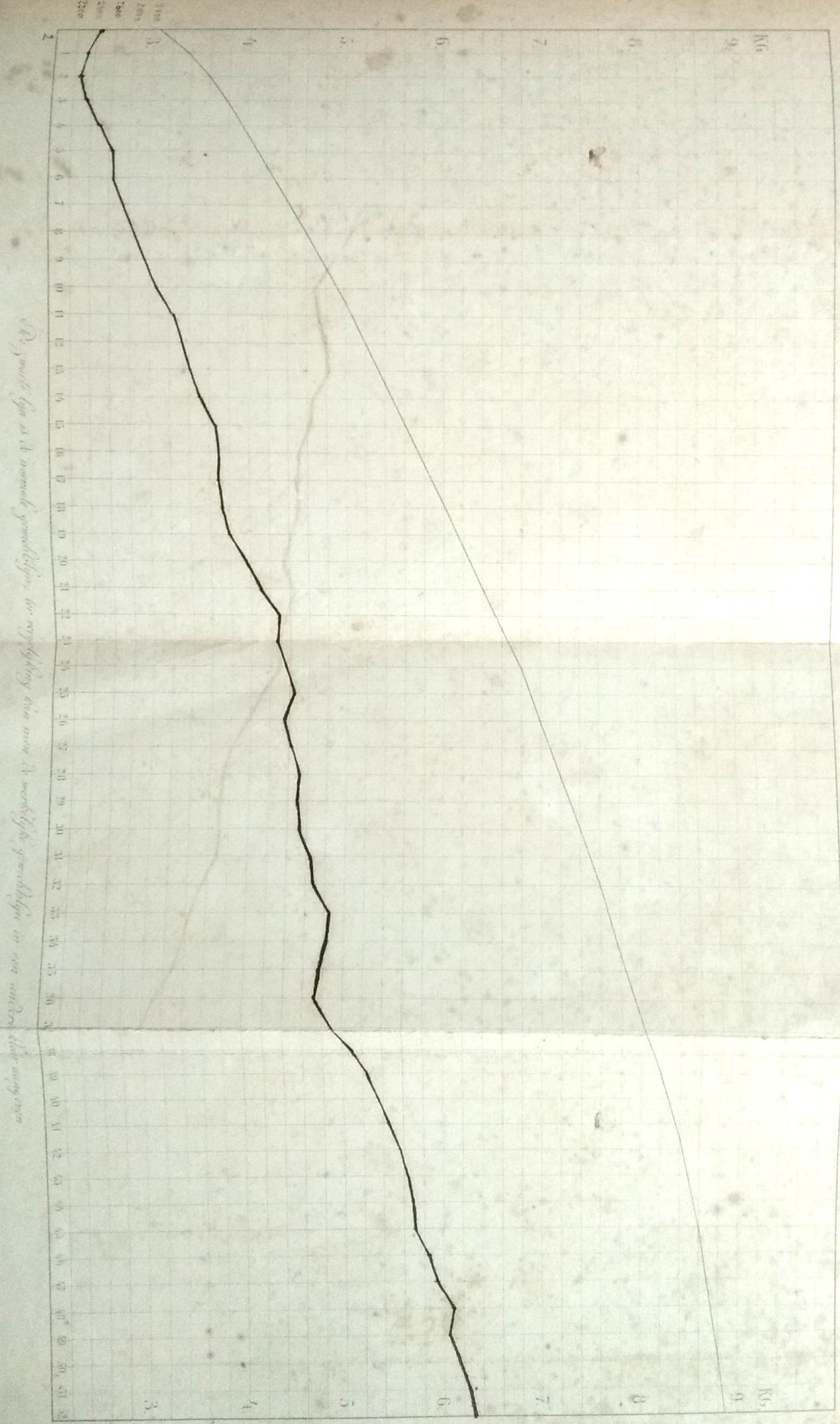
De nummers geven de volgorde aan,
waarin de tanden gewoonlijk komen.

INDISCHE NIEUWJAARSVIERING IN
HOLLAND.

Door leden der Indische Vereeniging werd Zaterdagavond jl. ten huize van den heer Soewardi Soerjaningrat het z.g. Indische nieuwjaar gevierd. Juister gezegd is het de Mohammedaansche verzoeingsdag, die in Indië jaarlijks als een algemeene feestdag (Hari Raja) wordt herdacht. Op enkelen na waren alle hier studeerende Indiërs aanwezig, die eerst bij het krieken van den morgen de „slametan" verlieten. Op die samenkomst werd een motie aangenomen, waarin een groet en een heilwensch aan het vaderland werden gebracht en die bestemd is om in de inlandsche persorganen in Indië te worden gepubliceerd. Telegrammen van afwezige landgenooten waren binnengekomen, ook van een twaantal Hollandsche vrienden, met hartelijken getukwensch.

Sewich's Log

(A) profile from 1st normal ground line, for registering this with 2nd normal ground line in case another flat survey was

100
 200
 300
 400
 500
 600

1
 2
 3
 4
 5
 6

Aanteekening van het Gemischt.

<i>Bij de geboorte</i>	3.500 KG		
na 1 week	3.240 "	na 27 weken	—
" 2 weken	3.450 "	" 28 "	—
" 3 "	3.510 "	" 29 "	—
" 4 "	3.610 "	" 30 "	—
" 5 "	3.990 "	" 31 "	—
" 6 "	4.300 "	" 32 "	—
" 7 "	4.530 "	" 33 "	—
" 8 "	4.690 "	" 34 "	—
" 9 "	4.880 "	" 35 "	—
" 10 "	4.980 "	" 36 "	—
" 11 "	5.160 "	" 37 "	—
" 12 "	5.370 "	" 38 "	—
" 13 "	5.510 "	" 39 "	6.340
" 14 "	5.570 "	" 40 "	6.570
" 15 "	5.700 "	" 41 "	6.480
" 16 "	6.070 "	" 42 "	6.590
" 17 "	—	" 43 "	6.680
" 18 "	—	" 44 "	6.910
" 19 "	—	" 45 "	7.030
" 20 "	6,020	" 46 "	7.110
" 21 "	—	" 47 "	7.280
" 22 "	—	" 48 "	7.290
" 23 "	—	" 49 "	7.340
" 24 "	—	" 50 "	7.490
" 25 "	—	" 51 "	6.600
" 26 "	—	" 52 "	7.510

fap. (Chairina)

} *ingent*

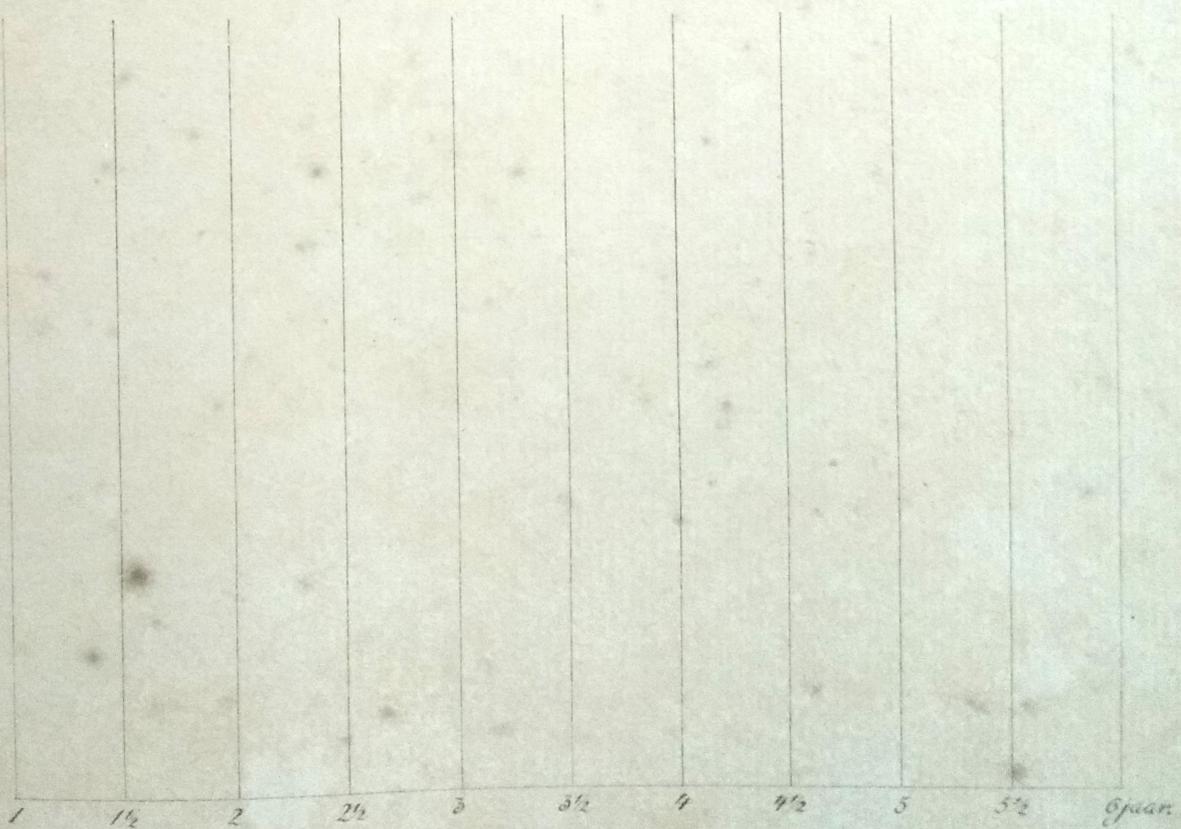
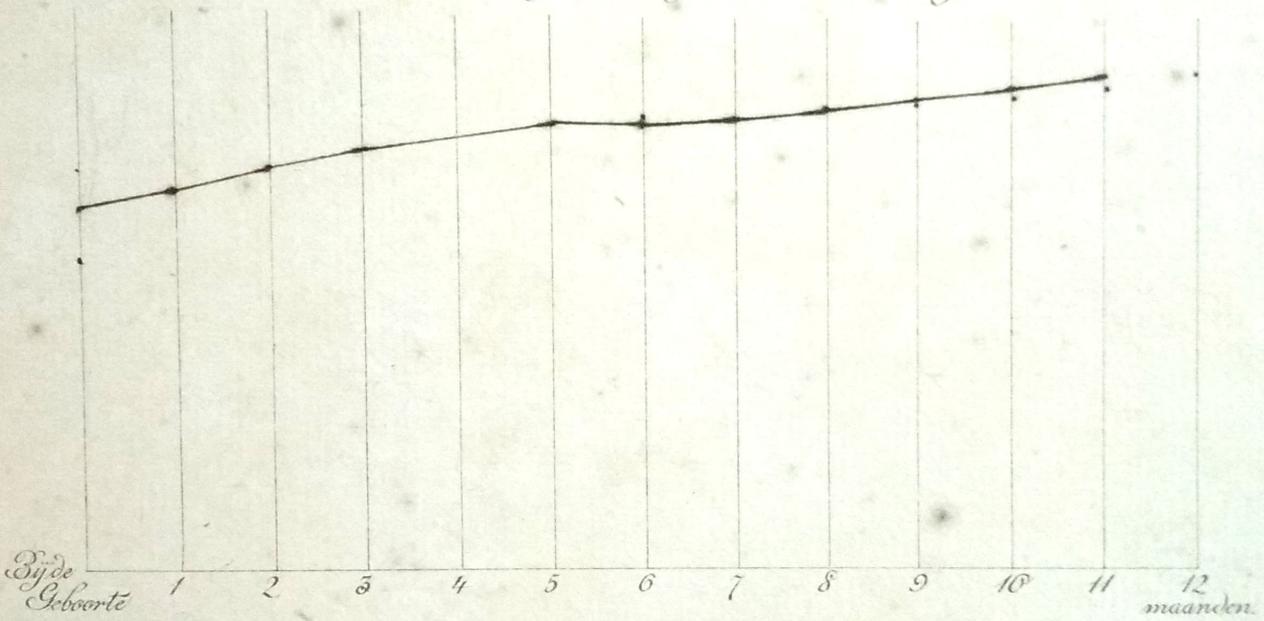
87

Aanteekeningen betreffende den Groei.

Lengte bij de geboorte		c.M.			c.M.
na 2 weken	55	"	na 15 maanden		
na 1 maand	-	"			
" 2 maanden	59	"	" 18 "		"
" 3 "	62	"	" 21 "		"
" 4 "	63	"	" 24 "		"
" 5 "		"	" 2½ jaar		"
" 6 "		"	" 3 "		"
" 7 "		"	" 3½ "		"
" 8 "		"	" 4 "		"
" 9 "		"	" 4½ "		"
" 10 "		"	" 5 "		"
" 11 "		"	" 5½ "		"
" 12 "		"	" 6 "		"

Graphische Voorstelling van den Groei.

Men passe op elke lijn zooveel m.M. af, als de lengte c.M. bedraagt.
De op deze wijze verkregen punten kan men dan door een lijn verbinden.

91

*Anteekeningen.
betreffende den Groei.*

<i>Lengte bij de geboorte</i>	47	c.M.		
na 1 maand	49	"	na 15 maanden	c.M.
" 2 maanden	52	"	" 18 "	"
" 3 "	54	"	" 21 "	"
" 4 "	—	"	" 24 "	"
" 5 "	57	"	" 2½ jaar	"
" 6 "	58	"	" 3 "	"
" 7 "	59	"	" 3½ "	"
" 8 "	60	"	" 4 "	"
" 9 "	61	"	" 4½ "	"
" 10 "	62½	"	" 5 "	"
" 11 "	64	"	" 5½ "	"
" 12 "		"	" 6 "	"

23
Aan
P. M. Soboto Triomlataram.

De Gelukkigste oogenblikken in het leven,
zijn die oogenblikken, waarop men, na 't
overwinnen van een moeilijkheid, kan zeggen:
"Ik heb ertrijk en op recht gestreefd!"
"Dat ge in het leven die oogenblikken dik,
wijls beleven!"

Harmon

Aan
P. A. W. S. Asti.

Zet ge te wet.

Harmon

الله الله توھن ھکاري
سلامتک لسبوتو ستيف ھکاري
جاڙھکن ھکاري کانز. ران کيري
فجھکن اوسيات کفي اخيري

د لھنغ فد ۲۷ اپريل ۱۹۱۹

نيزالدين راسد

محمد ايليس

۱۹۱۹ کوئچ ماير

Was nicht im Menschen ist, kommt
auch nicht aus ihm.

26 April 1919

H. Habenia

Leet gij nog langer ons verkrappen,
Uw hart verzeelen door het geld,
En, doof voor de eisch van recht en eede,
De eechtheid bergen tot geweld?
Dan zij de buffel Christus voorbeeld.....

Sentok.
Abekmadyadningat

Flokwadisoesio.

Masad. - Yodjana

၅၇၀၀၂၀၀၅၅၅၅၅၅၅၅

Shinean

၂၀၂၀/၁

P.R. Darmawata

Mash.

၅၅၅၅၅၅

၅၅၅၅၅၅၅

၅၅၅၅၅၅

၅၅၅၅၅၅

၅၅၅၅၅၅၅

၅၅၅၅၅၅၅

၅၅၅၅၅၅

Y.D. Van Malata.

Als ge op den Heiligen God Vertrouwt,
Dan hebt ge op geen Land gebouwd

J. M. Meijer-Kromm
3 Aug. 1917

Moge Soebroto een begun zijn voor zijn ouders en
moge het hem geveuen zijn te strijden voor
de rechten van zijn volk!

Jaak Meijer Jo meijer
3 Aug 1917

Te midden van des grote wereld brand. aan,
schouwt gij het levens licht.
Mogt gij putten uit dees vryf des kracht. voor
uw heren. tot heil en leg van uw land & land,
genooten.

R. T. Kromm
15 Aug. '17

107
Dat gij moogt opgroeien tot een flinke jongen
en u verdienstelijk moogt maken in den strijd
van uw volk. Dit is de oprechte wensch
van een oestervant.

Luster A. van der Gou Vedrocker
i Gravenhage 3 April 1918.

Inellinw. 84

Handwritten text in a cursive script, possibly a signature or a short note, located at the top of the page.

12 September 1917

Mey 1917

Gij raagt het levenslicht in Holland
en zyt toch een kind van zuiver
Javaansch bloed. Eenmaal kult
Gij in uw zonnig vaderland met
al uw krachten voor de verwe-
rentlyking van uw idealen stryden;
uw afkomst staat daar borg voor.

J. P. P. P.

Dinsdag. 19 Mei 1910.

Als 't kindje binnentkomt,
Zucht heel het huisgerin...

Dinsdag. 19 Mei 1910.

A. P. P. P. - P. P.

105

Hoe klein, o God, hoe kleine
donker en alleene
ligge ik in dien grooten al
van uw licht verloren,
lijk dit kind geboren
in ons Nederland,
diep besef in de ogen
Weerglans uit den Hoozen
Geef dat het 't gevall'.

Jac. van Ginneken S.J.

Moze eengelfs zow van voorwad en vengde
zowel Asti's als Soebroto's levenswy bestralen!

12 Sept. '17.

S. J. Meeklaart S.J.

Lief Javaansch kindje mijn,
 Zoete zwart' oogjes fijn
 Wat zal je toekomst zijn?
 Liefje, geén leed,
 Dan wat je groot en rein
 Dan wat je goed en fijn
 maakt; Groei en weet!

11 September 1917

12 September 1917

Jac. van Ginneken S.T.

Jac. van Ginneken S.T.

O, God, hoe klee
 hoe alleen
 Lig ik in dit groede al
 zithelt van me verbe

Jikhunmachi, Buitenzorg, 26 April 1918

Mijn lieve kleine Doobrot,

Ik word je over $\frac{1}{2}$ maand
elk jaar oud en ik heb je nog niet eens wel-
kom gheeten in het aardse leen, ik heb
nog niets gestuurd voor je baby album.
Ik wil ik, dat ik je wat zenden kan, dat
je later als je opgroeid bent, met je grote
mensen verstand wel gaan begrijpen,
maar wat je nu al in je reine kinderkiel
bij je draagt als 'n heerlijk mooi gedicht, als
'n hemelschen zang, dien God je meegaf
naar de aarde.

Wat ik hoop, is, dat 't gedruis hier gaarde
die heilige stem in je ziel nooit onhoorbaar
voor je zal maken. Dat je dikwijls alleen
wel kunnen zijn om te luisteren naar
het geen zij je te zeggen heeft. Hij dat
doet en je volgt naar wijzing, zal er steeds
vrede zijn in je gemoed. Je wilt geen twee
strijd kennen, want je kunt maar één weg
gaan, den weg, dien zij je wijst. Die weg kan
over doornen gaan, hij kan naar het
kruis voeren, maar innerlijke vrolijkheid
wil je niet kennen. Je wilt je wonden je
wilt schrijven, maar er zal geen opstaan
aligheid in je zijn. Je wilt aannemen,

১৯২৯ সালের মোহন চন্দ্র-সিঁতার-দিন ।

১৯-শ্রীমন্ত বসু ২৩ ডিসেম্বর তারিখ ॥

The pride of your nation, the hope
(wealth) of your parents, grow up
and prosper, O child, for the cause
of your country.

P. K. Acharya.

(Calcutta)

July 10, 1918

Grosse Bäume (Feigenbäume) machen
Anderen Schatten und stehen selbst in
der Sonnengluth, tragen Früchte für Andere
nicht für sich.

(Aus dem Sanskrit)

Gondwinioto.

If baby only wanted to, he could fly up to
heaven this moment.

It is not for nothing that he does not leave us.
He loves to rest his head on mother's bosom,
and cannot ever bear to lose sight of her.

Rabindranath Tagore

Vinayak

117
In een Westers land zijt Gij
uit Javaansche ouders geboren en
aanvankelijk opgevoed.

Toch ligt uw toekomst in het
Oosten.

Moge het u gegeven zijn uw
krachten en gaven te ontplooien op
uw koning Java.

A. Franquet.

Dinsdag, 19 Mei 1910.

En waar uw weg te leidt,
Verselle vengde uw schreden.....

A. Franquet - Kloos.

Ter herinnering aan de gezellige
reis Holland. Java.

op S.S. Wilhelmina Sept '19

Ods. J. Vernaaf.

110
v. Lage- 4 Nov. '18

Lieve kleine Broto,

De tijd zal komen, dat het haar "liver ouders"
grijs zal zijn. Pas op, terwijl je nog jong
rijt, dat je in die dagen kunt zeggen: "H.
heb nooit een haar op hem hoofd doen
vergrijsen, nooit een rimpel op hem
gezicht doen komen."

Charles Dickens

Ulara van Lee

As herinnering

Maak van uw leven een strijd voor
Idealen, voor Waarheid en Rechtvaardigheid,
Dag lant je voor immer de groote last uit uw
ziel: Verbittering!

Stamhubbernik

Den Haag, 11 Kerstdag 1918

Broto, mijn jongen, ik zal dezen avond geen
 gewichtige woorden tot je zeggen, want ik ben
 zeer blij. Je ouders noemen mij den "slametan-
 schrijver". Ik ben dan ook altijd aanwering op
 alle snijffis, die je ouders geven. Ik ben zeer
 verheugd, dat ~~je~~ twee van je ooms hun studie's
 met succes hebben beëindigd. Je oom Gondowinoto
 is de eerste Javaansche doctor juris en je oom
 Noto Dhinigrat de eerste Javaansche civiel inge-
 nieur geworden. Ter hunner ere heeft dezen
 avond ten huize van je ouders Fahrenheitstr. 473
 den Haag een slametan plaats. Wij hebben allen
 de rijst geëerd met den wensch, dat je later
 het even ver zal brengen als je beide ooms.

den Haag 21 Febr. 1919

Noto Broto.

Mr. Gondowinoto.

Dahlan Abdollah

R. a. Nelo Soerato.

Soerjo Poetro

Kuncusom

Yodjana

Norsemosa

Wijayanto

Dr. Noto Dhinigrat

Soetastinah

Den Haag, 7 maart 1919.

Voor mijn vertrek naar Uw land schreef ik hier in het huis van Uwe ouders en als hun gast de hoop naar, dat ik u later nog eens moge ontmoeten als Javaansche Indoneesier, die zijn rebuk en benediging gevonden heeft in eigen rust en eigen idealen op eigen bodem.

H. J. Kammer.

S. - Gronaukhage 27 April 1919.

"Noblesse oblige!" schreef ik in het Doek van Uw ansje. Dit geldt vooral ook voor U R. M. Soebroto Ario Mataram! Nu ik dit schrijf zit ge in uw wiegje te huilen, doch er zal misschien eens een tijd komen, dat ge als een man te handelen hebt en dat ge niet vergeten moogt een eero te zijn van den Javaanschen markelaar en strijder Toewardia Soeringrat, dat het bloed van den Held Diponegoro door uw aderen stroomt.

Dat Allah U zegene!

Prinssoff.

Wagge Gij heel veel geluk ondervinden,
Kleine Brots!

Haag, 2/5 - 19.

A. M. Kammer.

Den Haag 25 Juli 1914.

Aan Soetartimah en Soewardi
Ditte en Chris kebau kunnen
door deze regels aan alle roeken
der aarde laten weten dat ze zonder
onderscheid van ras of stand blijven
arbeiden aan de bevyding van de
gehele menscheit

Met vertrek van Soetartimah
en Soewardi doet ons twee
menschen uit onse naaste
omgeving verliezen waar
we liefde en vriendschap
voor voelen —

Lieve Aesti.

Het leven is een lust of een regen; de
aarde is een trouwensdal of een lusthof,
al naar mate de mensch droefgeestig
is of blijmoedig.

S. S. Wilis
Sept. 1919.

John Thormal

Beste Brots.

Nooit kwam iets dat den tand
des tijds kon weerstaan, iets groots
en iets goeds tot stand w een mensche
had er zich geheel voor gegeven.

S. S. Wilis
Sept. 1919.

John Thormal

Dat by den der jonkeren zee, die de zon der
Vaderen roep aanschouwen
Sam Koperby

26 April 1919.

Als het kuisken in den gesloten eierdop het te
"benamod krijgt, dan pikt het eerst een klein
gaatje in de harde schaal, doch als het
leven en daardoor de levenskracht toeneemt,
"in de ruimte in den dop te eng wordt,"
"dan breekt het onvoorwaardelijk de harde
Schaal en staat in het volle levenslicht
zijn vleugels uit."

B. L. ^{ansink} 7/2.

M. A. O. - J. Kasab.

Toto Sawarno.

Ter herinnering aan de gezellige
reis Holland - Java.

op S.S. "Wilis" 3 Sept '19

O. de V. V. V. V. V.

Lieve kleine Toto,

Ter herinnering aan de geliefde
Lustes, noem ik de naam als boven
staand.

Ik hoop dat deze langere herinnering
moet blijven bleef de ouders.
Mijn wens. H. P. O. L. K.

3 Sept 19

Soebroto!

1 Sawal 1847.

Ter herinnering van je eerste Hari Raja in een vreemd land. De volgende landgenooten zijn op dezen dag ten huize van je vader bijeen gekomen en wenschen je hierbij veel heil in je leven. Moge het je gegeven zijn al je beste krachten te wijden aan den dienst van ons vaderland.

J. v. d. Kaaten.

Gondowinoto.

Wissoadi Soerio

Abraham H. Van Halaka.

Jamus

Notodhiningrat

Samoed

W. J. Chay

Noto Swerto.

Tarengat

Notosuraja

Soerjowinoto

Yusati

Jodjaria

Soro Kartono.

Soerawa Manpaendoesumo.

Px. Abdalleah

W. J. Soerjowinoto

P. R. Darmobroto

Soecario.

135
Broto, m'n jongen, ik wensch je een
leven van stijf. Want stijf vormt
karakter. Liever stijf en ellende - stijf
en armoede, dan immer servaal op te zien
tot een meester. Wanneer het god je lot
moge zijn, stijf dan tot het uiteinde voor
de rijkheid van je volken.

Remarq 2/4. 20.

H. M. M. M.

1. Zeg: God is een eenig God. 2. De eeuwige
God. 3. Hij baarde niet, en werd niet gebaard.
4. En niemand is Hem in eenig opzicht gelijk.

K. H. H.

122

Broto, jongen, weet: de plicht, de
eenigste plicht, die 't Rozen een lid van
een onrij volk op de schouders legt is te
nietken aan de verlossing van 't geknechte
vaderland!

Damontan afanpontaessano
Jozja 27 Juni 1925.

— (Officieel.) Bij besluit van 17 Augustus heeft de Gouverneur-generaal van Ned.-Indië ingetrokken de beschikking waarbij aan Raden Mas Soewardi Soeringrat in het belang der openbare rust en orde het eiland Banka tot verblijf is aangewezen.

MUSI
DEWA